

Dąbrowskie
Inicjatywy
Społeczne

MMF . 152 . 4 . 2020

„Naszym celem jest pomagać ...”

Zarząd i Członkowie Stowarzyszenia Dąbrowskie Inicjatywy Społeczne

P. Now. I. Kier. rel.

Dąbrowa Górnicza dn. 5.10.2020 r.

PREZES STOWARZYSZENIA
DĄBROWSKIE INICJATYWY SPOŁECZNE
TATIANA DURAJ-FERT

PREZYDENT MIASTA
DĄBROWA GÓRNICZA

PETYCJA

Dotyczy: wyznaczenia i ujęcia w gminnej ewidencji zabytków Dąbrowy Górniczej
Domu Kultury Ząbkowice, oraz rewitalizacji ww. obiektu.

Działając w interesie publicznym, na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, wnoszę o:

1. Wyznaczenie i ujęcie w gminnej ewidencji zabytków Dąbrowy Górniczej budynku Domu Kultury Ząbkowice, położonego w Dąbrowie Górniczej przy ul. Chemicznej 2 (podstawa prawna – art. 22 ust. 5 pkt 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).
2. Określenie sposobu ochrony Domu Kultury Ząbkowice w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego (podstawa prawna – art. 7 pkt 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).
3. Rewitalizację Domu Kultury Ząbkowice wraz z otoczeniem, w ramach realizacji „Strategii rozwoju miasta Dąbrowa Górnicza 2022 – aktualizacja”, przyjętej Uchwałą Rady Miejskiej nr XII/257/2015 z dn. 25 listopada 2015 r.

Uzasadnienie:

1. Dom Kultury Ząbkowice – reprezentacyjna i najbardziej okazała świecka budowla w dzielnicy – jest dziełem architektury i budownictwa XX w., jak również miejscem upamiętniającym liczne wydarzenia artystyczne, kulturalne, sportowe i historyczne, a także działalność znanych osobistości (szczegóły w załączniku nr 1).
2. Budynek nie figuruje w gminnej ewidencji zabytków miasta Dąbrowa Górnicza, przyjętej Zarządzeniem nr 2108/2014 Prezydenta Dąbrowy Górniczej z dnia 03.02.2014 r., a tymczasem wzniesiony kilka lat później socrealistyczny Pałac Kultury Zagłębia (PKZ) w centrum Dąbrowy Górniczej został wpisany do rejestru zabytków nieruchomych woj. śląskiego, a następnie poddany wyjątkowo kosztownej przebudowie (koszt inwestycji – ok. 62 mln zł).

3. Podczas gdy władze samorządowe miasta dbają i troszczą się o budynek PKZ, jego żąbkowicka filia – Dom Kultury Żąbkowice – ulega postępującej degradacji. W najbliższym sąsiedztwie obiektu – na wprost tarasu widokowego – zezwolono na lokalizację składu opałowego, natomiast przy głównym wejściu do budynku – straganów z taną odzieżą i obuwiem. Dom Kultury Żąbkowice jest również siedzibą filii Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, co nie licuje z przeznaczeniem, rolą i zadaniami placówki kulturalnej.
4. Rewitalizację Domu Kultury Żąbkowice wraz z otoczeniem uwzględniono w „Strategii rozwoju miasta Dąbrowa Górnicza 2022” (priorytet IV, cel operacyjny 4.4, zadanie ujęte na str. 62 dokumentu), aczkolwiek nie podjęto dotąd żadnych działań zmierzających do realizacji wymienionego przedsięwzięcia.
5. Pilna potrzeba renowacji Domu Kultury Żąbkowice wynika również pośrednio z planu rewitalizacji Dąbrowy Górniczej, zgodnie z którym Żąbkowice – obecnie najbardziej zdegradowany i zmarginalizowany obszar miasta oraz miejsce koncentracji wszystkich najistotniejszych negatywnych zjawisk społecznych, tj. depopulacji, bezrobocia i wykluczenia społecznego – mają przekształcić się do 2022 r. w „ważne centrum lokalne” integrujące mieszkańców północnych i wschodnich dzielnic Dąbrowy Górniczej, m.in. z odbudowaną funkcją kulturalno-rekreacyjną¹.

Treść niniejszej petycji zostanie przesłana do wiadomości:

- Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu;
- Wojewody Śląskiego;
- Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Na podstawie art. 4 pkt 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, wyrażam zgodę na ujawnienie moich danych osobowych na oficjalnej stronie internetowej podmiotu rozpatrującego niniejszą petycję lub urzędu go obsługującego. Jednocześnie przypominam, że zgodnie z art. 8 ust. 1 ww. ustawy, odwzorowanie cyfrowe petycji (skan) powinno zostać zamieszczone na wspomnianej stronie internetowej **niezwłocznie**.

Z poważaniem

Prezes Stowarzyszenia

Tatiana Dura-Fert

Załączniki:

Nr 1 – Wartości historyczne Domu Kultury Żąbkowice (na 1 str.).

¹ „Program rewitalizacji: Dąbrowa Górnicza 2022 (aktualizacja – 2018 r.)”, załącznik nr 1 uchwały nr XLV/881/2018 Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej z dnia 17 października 2018 roku, str. 39; 61; 80.

WARTOŚCI HISTORYCZNE DOMU KULTURY ZĄBKOWICE

Obiekt zbudowano w latach 1953-1956 jako Zakładowy Dom Kultury (ZDK) Zakładów Elektrochemicznych „Ząbkowice”. Działalność kulturalną i oświatową zaczęto prowadzić w placówce od 1954 r., w związku z przebudową istniejącego – od roku 1909 – Domu Kultury (wcześniejsza nazwa Dom Ludowy) na kino „Uciecha”. Od 1962 r. do 1995 r. działalności placówki finansowały trzy największe ząbkowickie zakłady pracy: Zakłady Elektrochemiczne „Ząbkowice” (od 1972 r. Zakłady Tworzyw Sztucznych „Ząbkowice Erg”), Huta Szkła Okiennego „Ząbkowice” i Huta Szkła Gospodarczego „Ząbkowice”, w związku z czym zmieniono nazwę placówki na Międzyzakładowy Dom Kultury (MDK).

Okazały gmach ZDK/MDK był reprezentacyjnym budynkiem gromady i osiedla, a w latach 1962-1977 miasta Ząbkowice. Niezależnie od przedsięwzięć kulturalnych (spektakle, koncerty, festiwale, wystawy, konkursy itp.) w placówce realizowano działalność oświatową i doskonalenia zawodowego (biblioteka, kursy specjalistyczne, językowe, na prawo jazdy etc.), gastronomiczną (stołówka, restauracja, kawiarnia), a także sportową, ponieważ w budynku mieściła się sala gimnastyczna klubu sportowego ZKS „Unia” Ząbkowice (sekcje siatkówki męskiej, siatkówki żeńskiej i tenisa stołowego). W latach 1962-1975 gmach był ponadto siedzibą Technikum Zawodowego dla Pracujących oraz Zasadniczej Szkoły Zawodowej dla Pracujących. Organizowano w nim również przedsięwzięcia o charakterze politycznym, np. wojewódzkie i powiatowe konferencje partyjne oraz spotkania przedwyborcze, w tym z udziałem Edwarda Gierka (09.12.1970 r. i 03.03.1972 r.).

W związku z restrukturyzacją i prywatyzacją ząbkowickich przedsiębiorstw, do których należał MDK, 19.09.1995 r. obiekt został przekazany aktem notarialnym gminie Dąbrowa Górnicza, która podporządkowała go (od 01.01.1996 r.) Pałacowi Kultury Zagłębia (PKZ). W latach 2005-2008 Dom Kultury Ząbkowice funkcjonował jako samodzielna placówka, a następnie podporządkowano go ponownie PKZ.

FOTO: Dariusz Nowak (nddg)

Wartości architektoniczne, kulturalne i historyczne Domu Kultury Ząbkowice zapewne nie są tak znaczne i doniosłe jak nieco „młodsze” Pałac Kultury Zagłębia w Dąbrowie Górniczej, wpisane do rejestru zabytków nieruchomości woj. śląskiego, aczkolwiek ząbkowicka placówka stanowi niewątpliwie część lokalnego dziedzictwa i z pewnością zasługuje na status zabytku ujętego w gminnej ewidencji, a także rewitalizację i trwałe zachowanie.